

Eltransportforum Møte 2/24

REFERAT

Eltransportforum

Sted:	NEK, Mustads vei 1 og Teams
Dato:	01.03.2024
Tid:	10.00-13.00
Referent:	Gunnar Gjesdal
Deltagere:	15 fysisk + 14 på teams

Saksliste

Nr.	Sak	Ansvarlig
1	<p>Velkommen til Eltransportforum</p> <ul style="list-style-type: none"> - Presentasjonsrunde - NEKs eltransportforum – velkommen og oppsummering fra forrige møte. - Gjennomgang av mandat - Kommentar rundt at tilgang på «drivstoff» er blitt et konkurranseelement. De store aktørene som har infrastrukturen på plass, har i denne sammenheng et klart konkurransefortrinn. - Vil dette forumet kunne hjelpe til å få politikerne til å få en større forståelse av problemstillingene? - Landstrøm har lignende tema som konkluderte med at det er en for stor oppgave for forumet. - Statens vegvesen gjør litt rundt temaet både mellom etat og departement, og mot publikum. - Det er signaler om markedsbasert utrulling fra SD. - Innspill til å involvere lastebileiernes forbund i forumet. - Det antas en økt ambisjon fra SD/NTP mot tungtransport. - Investorer ser ikke alle parameter i dagens marked som for eksempel mulighetene i fleksibilitetsmarkedet. - På grunn av gode inntekter fra fleksibilitetsmarkedet er tempoet i utrulling er annerledes i Sverige, Norge nærmer seg metode. Sverige ser prosjekter som nærmer seg nedbetalte investeringskostnader. - Dagen før EV-Nordic, 3 april, er det et stort arrangement rundt interoperabilitet (ikke annonsert).	Leder ETF: Jan Tore Gjølby

Saksliste

Nr.	Sak	Ansvarlig
2	<p data-bbox="288 488 587 517">Evaluering av prosjekter</p> <p data-bbox="288 566 1161 633">Vi har ingen prosjekter i gang per dags dato og det er forumet som bestemmer hva vi skal arbeide med.</p> <ul data-bbox="288 683 1085 824" style="list-style-type: none"> - ETF 002 Transportkorridorer og ladeparker for tyngre kjøretøy. - Toveislading – V2G, eller V2X - Veileder, Ladeparker for tungtransport - Veileder ferjekaier <p data-bbox="288 873 1129 940">- Definisjoner innen ladeinfrastruktur på Norsk. Dette prosjektet kan bygge på tidligere arbeid av Landstrømsforum.</p> <p data-bbox="288 990 949 1019">Diskusjon, nøkkelord – til videre diskusjon i møtet 12. April:</p> <ul data-bbox="336 1025 1153 1556" style="list-style-type: none"> - Problemet er nettbegrensning, ikke produksjon (Google vil benytte mindre enn sesongvariasjonen av produksjon). - I dialog med NVE er ikke energibehovet til sektoren så avskrekkende. - Det etterlyses større risiko fra nettselskaper, virker som vi i stor grad har belte og bukseseler. - Statnett vil få utfordring når det blir 4-5 MVA lading en fredags ettermiddag. - Peak shaving, battery swap, laststyring er viktige tema. - Det er godkjent 11 swap-stasjoner i Norge. - Norges store elbilflåte kan også bidra til løsningen. - Før eller siden, når parameterne er på plass, skal alt bygges og vi kan oppleve mangel på arbeidskraft. - Vi har også helt andre forbruksmønstre på tungtransport, det blir millioner av Km kontra hundretusen.	Tommy Lundekvam

Saksliste

Nr.	Sak	Ansvarlig
3	<p data-bbox="288 490 1134 600">Innlegg fra Supercharge -prosjektet (Megawatt charging infrastructure for electric heavy-duty transport” som er en del av ”Grønn Plattform - satsingen.)</p> <p data-bbox="288 647 531 676">Presentasjon vedlagt.</p> <p data-bbox="288 723 416 752">Nøkkelord:</p> <ul data-bbox="336 763 1134 1518" style="list-style-type: none"> - Batteriladestasjoner med lav effekt inn, og store effekter ut. - Kvalitet på strøm - Verdikjede for oppbygging av infrastruktur. - Akselere utbyggingen - Fjerne brukerhindre - Sømløse løsninger – fra Øst - Europa til Alta. - Kommunikasjon blir 3 ganger verre enn for CCS2 - Systemløsning for bestilling av lading fra bilen under transport, køordning, tilpasset hviletid – det kan bli 1 MVA på 50 min. - Standardisering av ladekontakt på kjøretøy er essensielt. Dette kan være noe enklere for tunge kjøretøy pga normal plassering av dieseltank. - Optimal utnyttelse av større batterianlegg. - Ladetjenester og digitale løsninger er den største hovedaktiviteten. Det inkluderer API mot kjøretøyene. - Pilotprosjekt og testing gjennom katapultsenter? - På stamnettveien er det foreløpig utpekt 21 steder. - Ren fysisk plass er et større tema, Sintef har parallellprosjekt. - Energitilgang/effekttilgang – Teknisk er alt mulig. - Kan spenning vurderes? 6-800 V nå, blir standardisering på 1250 V	Anders Rudlang Elywhere AS

Saksliste

Nr.	Sak	Ansvarlig
4	<p>Eventuelt</p> <p>Rapport fra Landstrømsforum: Forumene tiltrekker seg en helt annen medlemsmasse enn de rene standardiseringskomiteene.</p> <p>Se vedlagte presentasjon.</p> <p>Nøkkelord:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Godt etablert siden 2017 og i samarbeid med Enova - Egen styringsgruppe, 8 arbeidsgrupper og 250 medlemmer. - En god del veiledere er publisert på siden til Landstrømsforum: www.nek.no - MCS-løsningen er veldig aktuell, siste arbeidsgruppe arbeider opp mot hurtigbåter og lettere fartøy med ladeutstyr på land pga vekt og plass. - Mange båter vil lade, men det mangles fasiliteter – som for tidlig privatbilmarked. - Kabler til MCS er et større tema. - Dataoverføring: Canbus/Ethernet – Cybersecurity. - Fit for 55 med direktiver og forordninger. - EU-krav, TEN-T-ports. - AFIR peker allerede på 80005-serien, 80005-3 er ute på høring nå i IEC. <p>Se vedlagte presentasjoner</p>	<p>Arild Røed NEK</p>
5	<p>Møteplan 2024 (foreløpig):</p> <ul style="list-style-type: none"> - 12. April - Merk møterom i 7. etg Videre diskusjon rundt rammevilkår, ref. punkt 1 og 2. Vi oppmuntrer alle til å få med beslutningstagere. Evt. med gjennomgang av NTP fra Sigve. Output: Mulig etablering av AG. - 7 juni - 20. August - 27. September - 27. November 	

Vedlegg: 3